

DECIZIE

15 mai 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Maria Bîrcă,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Bîrcă
împotriva lui Liviu Bîrcă, Veronica Bîrcă și Octavian Bîrcă privind stabilirea
cotelor-părți și partajul averii comune în devălmășie,
împotriva încheierii din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care
s-a restituit cererea de apel declarată de Maria Bîrcă,

c o n s t a t ă :

La 02 aprilie 2016 Maria Bîrcă a depus cerere de chemare în judecată,
concretizată ulterior, împotriva lui Liviu Bîrcă, Veronica Bîrcă și Octavian Bîrcă
privind stabilirea cotelor-părți în apartamentul nr. XXX din XXX, a câte $\frac{1}{4}$ cotă-
parte pentru Maria Bîrcă, Liviu Bîrcă, Veronica Bîrcă și Octavian Bîrcă și partajul
ap. XXX din XXX cu atribuirea Mariei Bîrcă a $\frac{2}{4}$ din imobil ($\frac{1}{4}$ cotă-parte –
Maria Bîrcă și $\frac{1}{4}$ cotă-parte – Liviu Bîrcă), și câte $\frac{1}{4}$ cotă-parte lui Octavian Bîrcă
și Veronicăi Bîrcă, stabilirea cotelor-părți asupra bunului imobil proprietate
comună în devălmășie a soților, lotul pomicol cu suprafața de 0,059 ha din mun.
Chișinău, com. Tohatin, ÎP „Lavanda”, a câte $\frac{1}{2}$ cotă-parte pentru Maria Bîrcă și
Liviu Bîrcă și partajul lotului pomicol cu atribuirea în proprietate lui Liviu Bîrcă.

Prin hotărîrea din 04 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a
fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Bîrcă Maria
împotriva lui Bîrcă Liviu, Bîrcă Veronica și Bîrcă Octavian fiind dispusă atribuirea
lui Bîrcă Liviu, Bîrcă Maria, Bîrcă Veronica și Bîrcă Octavian a câte $\frac{1}{4}$ cotă parte
ideală din imobilul nr. XXX din XXX, atribuirea lui Bîrcă Liviu și Bîrcă Maria a
câte $\frac{1}{2}$ cotă parte ideală din imobilul teren cu suprafața de 0,0587 ha din mun.
Chișinău, com. Tohatin, extravilan ÎP „Lavanda” sect. XXX.

În rest pretențiile înaintate de Bîrcă Maria privind partajul averii, s-au respins
ca neîntemeiate.

Manifestând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 02 noiembrie 2018 Maria Bîrcă a declarat apel nemotivat, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, casarea parțială a hotărârii din 04 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în partea în care pretențiile Mariei Bîrcă au fost respinse ca nefondate cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Tot în cererea de apel nemotivată, Maria Bîrcă a indicat că motivele de fapt și de drept în susținerea apelului vor fi prezentate suplimentar după recepționarea hotărârii motivate.

Prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a scutit apelanta Maria Bîrcă de la plata taxei de stat la depunerea apelului împotriva hotărârii din 04 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Maria Bîrcă împotriva hotărârii din 04 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, și s-a acordat apelantei termen pînă la data de 22 ianuarie 2019, ora 16.00 pentru lichidarea deficiențelor cererii de apel prin depunerea la secretariatul Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate.

S-a explicat apelantei că, lichidarea deficiențelor de formă și conținut ale apelului generează examinarea cauzei în ordine de apel, în contradictoriu – restituirea apelului, care se va dispune de către colegiu fără citarea participanților la proces.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Maria Bîrcă împotriva hotărârii din 04 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La 27 februarie 2019, Maria Bîrcă a declarat recurs împotriva încheierii din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate.

În susținerea recursului a indicat că încheierea Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, atît dînsa, cît și avocatul nu au recepționat-o, astfel nu a avut posibilitatea să cunoască despre existența acesteia și necesitatea îndeplinirii actului de procedură.

A menționat că nu există nici o confirmare la materialele cauzei că încheierea dată ar fi fost expediată în adresa sa, iar pretinsa expediere a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel apelantei nu exclude necesitatea și obligativitatea expedierii acesteia și în adresa avocatului acesteia.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 23 ianuarie 2019 și expediată în adresa participanților la proces la data de 29 ianuarie 2019 (f.d. 135-137, 138), însă confirmarea privind recepționarea încheierii contestate lipsește.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen la 27 februarie 2019.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Maria Bîrcă neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că la 02 noiembrie 2017, Maria Bîrcă a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii din 04 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central (f.d. 121).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d), (1¹), (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărîrii integrale.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a scutit apelanta Maria Bîrcă de la plata taxei de stat la depunerea apelului împotriva hotărîrii din 04 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Maria Bîrcă împotriva hotărîrii din 04 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, și s-a acordat apelantei termen de pînă la data de 22 ianuarie 2019, ora 16.00 pentru lichidarea deficiențelor cererii de apel prin depunerea la secretariatul Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate (f.d. 129-131).

Încheierea instanței de apel din 19 decembrie 2018 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată în adresa apelantei Maria Bîrcă cu aviz de recepție la 26 decembrie 2018, fiind acordat termen pînă la 22 ianuarie 2019 pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel (f.d. 132-134).

Prin încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Maria Bîrcă împotriva hotărîrii din 04 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, pe motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel în conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 135-137).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, Colegiul consideră că, instanța de apel corect a restituit prin încheierea din 23 ianuarie 2019 cererea de apel depusă de către Maria Bîrcă or, apelanta nu s-a conformat în termenul stabilit dispozițiilor instanței de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Maria Bîrcă, cunoscând că a depus încă la 02 noiembrie 2018 doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie

2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceasta.

Colegiul reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ or, în conformitate cu art.110 din Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele cauzei, încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurenteii Maria Bîrcă la data de 26 decembrie 2018, însă apelanta nu a înlăturat în termenul stabilit neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată în termenul acordat de instanța de apel, termen apreciat ca fiind unul suficient și real.

Astfel, argumentele recurenteii precum că încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a recepționat-o și astfel a fost în imposibilitatea de a îndeplini corespunzător obligațiile, sînt neîntemeiate or, toate actele de procedură și acțiunile aferente dosarului respectiv sunt plasate pe portalul instanțelor de judecată fiind accesibilă tuturor cetățenilor. Atît recurenta, cît și avocatul acesteia, aveau posibilitatea să urmărească soarta dosarului inclusiv accesând site-ul Curții de Apel Chișinău.

Totodată, Colegiul reține că recurenta în cererea de apel nemotivată adresată la 02 noiembrie 2018, nu a indicat că este reprezentată de un avocat nefiind indicate nici datele de contact ale acestuia, astfel nu poate fi reținut argumentul recurenteii că instanța de apel urma să expedieze încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel și în adresa avocatului or, partea în proces are dreptul să schimbe sau să renunțe la serviciile avocatului.

Colegiul reține că, recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Așa fiind, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în

sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge recursul declarat Maria Bîrcă.

Se menține încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Bîrcă împotriva lui Liviu Bîrcă, Veronica Bîrcă și Octavian Bîrcă privind stabilirea cotelor-părți și partajul averii comune în devălmășie.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Startulat

Victor Burduh